

Nens, al pati!

Dossier pedagògic

Sinopsi:

Què fan els nens al pati de l'escola? Juguen a corda, a la xarranca, es gronxen... Al pati de l'escola, a més, els nens expliquen les seves coses i amaguen els seus secrets. Els seus acudits i les seves cabòries, embolcallades per una deliciosa tria del cançoner tradicional català, ens ofereixen un espectacle musical, poètic i visual.

La sensibilitat i qualitat de Samfaina de Colors, brillen com mai amb el seu espectacle "Nens, al pati!". Una petita joia.

Joan Massó, mestre. 2 de febrer de 2007.

Fitxa artística:

Mirna Vilasís: veu, acordió diatònic, flauta, percussions i piano de juguina.

Xavi Múrcia: veu, guitarra, flabiol i tamborí i xilòfon.

Rafel Roca i Pepmaria Martínez: Tècnics de llums.

Direcció i creació de l'espectacle: **Mirna Vilasís i Xavi Múrcia**

Arranjaments musicals: **Xavi Múrcia**

Creació dels textos: **Mirna Vilasís i Xavi Múrcia**

Escenografia: **Berta Vidal i Raül Vilasís**

Vestuari: **Berta Vidal**

Disseny d'il·luminació: **Rafel Roca i Francesc Ventura**

Edició discogràfica: **Discos a mà, 2006**

Contacte i management:

972.68.80.07 i 629.38.61.30

samfainadecolors@samfainadecolors.cat

www.samfainadecolors.cat

Visió pedagògica

A *Nens, al pati!* pugem a l'escenari el pati de l'escola. Per a l'infant, aquest és un espai ple de connotacions: l'esbarjo, la llibertat, la diversió, però també un primer marc de relació on experimenta la companyonia, la rivalitat, el fet col·lectiu i alhora la pròpia individualitat. El pati de l'escola és un lloc quotidià i fascinant, a voltes fantàstic i a voltes terrible, però sempre és una àgora per als menuts que aprenen a socialitzar-se lluny del braç de l'adult.

L'espectacle és ple de les referències habituals d'un pati d'escola. Els personatges expliquen les seves coses en to naïf i divertit, amb l'objectiu de convertir el nen/espectador en observador de la pròpia realitat.

En qualsevol cas, com és habitual en Samfaina de Colors, tot plegat pretén ser un marc de fons, proper i familiar, on situar un concert de música tradicional.

Les cançons de l'espectacle

Els tres tambors

Si n'eren tres tambors
que vénen de la guerra
i el més petit de tots
porta un ram de rosetes.
Ram, rampataplum,
porta un ram de rosetes.

La filla del bon rei
en surt a la finestra,
tambor el bon tambor
si em vols dar una roseta

- No us donaré jo el ram
si no em deu l'amoreta.
- L'haveu de demanar
al pare i a la mare.

- Déu te guard, rei francès;
vols dar-me la filleta?
- Ix-me, d'aquí, tambor,
abans no et faci prendre.

- No em fareu prendre vós,
ni cap d'aquesta terra,
que allà en el meu país
hi tinc gent que em defensa.

- Dignes, dignes, tambor:
qui és, doncs, el teu pare?
- El meu pare és el rei
de tota l'Anglaterra.

- Vine, vine, tambor,
que et daré la filleta.
- No em sento grat de vós,
tampoc me'n sento d'ella.

Que allà en el meu país
n'hi ha que són més belles:
més hermosa i gentil
n'és la meva promesa.

El rossinyol

Rossinyol, que vas a França, rossinyol,
encomana'm a la mare, rossinyol,
d'un bell boscatge, rossinyol, d'un vol.

Encomana'm a la mare, rossinyol,
i a mon pare no pas gaire, rossinyol...

Perquè m'ha mal maridada, rossinyol,
a un pastor me n'ha donada, rossinyol...

Que em fa guardar la ramada, rossinyol,
n'he perduda la més maca, rossinyol...

El vaquer me l'ha atrapada, rossinyol,
vaquer, torna-me la cabra, rossinyol...

Què me'n donaràs per paga?, rossinyol,
un petó i una abraçada, rossinyol...

"Xò" són coses de mainatge, rossinyol,
ténen pa i volen formatge, rossinyol...

La masovera

La masovera se'n va al mercat,
El mercat és el dilluns,
El dilluns en compra llums.
Llums!
Olailà, la masovera, la masovera,
Olailà, la masovera se'n va al mercat.

El dimarts en compra naps.
Llums! Naps!

El dimecres compra nespres.
Llums! Naps! Nespres!

El dijous en compra nous.
Llums! Naps! Nespres! Nous!

El divendres faves tendres.
Llums! Naps! Nespres! Nous! Faves tendres!

El dissabte tot s'ho gasta.
Llums! Naps! Nespres! Nous! Faves tendres! Tot s'ho gasta!

El diumenge tot s'ho menja.
Llums! Naps! Nespres! Nous! Faves tendres! Tot s'ho gasta! Tot s'ho menja!

El meu fillet té una son

El meu fillet té una son,
sa mare lo fa dormir,
i farà una dormideta
fins a demà el dematí.

Oió ió ió ió
oió ió ió iana
soneta vine, don don
soneta vine, don dana.

El gall i la gallina

El gall i la gallina
estaven al balcó,
la gallina s'adormia
i el gall li fa un petó.
- Dolent, dolent,
i què dirà la gent?
- Que diguin el que vulguin
Que jo ja estic content.

Els instruments de l'espectacle:

En aquest espectacle els instruments de música mereixen ser destacats pel paper que hi juguen. Tots ells són d'una gran bellesa: tan visual com acústica i, per tant, col·laboren en el plantejament estètic i són definitius en el sonor. Us els presentem.

Acordió diatònic: instrument de vent de llengüeta lliure. Tot i ser relativament jove (nascut al segle XIX), és eminentment popular i molt utilitzat per a la dansa tradicional. L'acordió diatònic és una petita orquestra, ja que pot fer, ell tot solet, la melodia de la cançó i l'acompanyament. Fem servir un model Castagnari diatònic en les tonalitats de do i sol.

Guitarra: probablement el més popular dels instruments de corda pinçada. Consta de sis cordes de niló afinades bàsicament per quartes. Fem servir un model de guitarra del luthier López Bellido.

Flabiol i tamborí: El flabiol és una flauta de bec autòctona catalana. Es toca amb una sola mà i es reserva l'altra per tocar el tamborí. El fet de ser tocat amb una sola mà, l'emparenta amb les flautes de tres forats de tot el sud d'Europa: el galoubert occità, la txirula i el txistu bascos, el pífaro portugués, el chiflo aragonès, la flauta eivissenca, etc. Ara bé, també es diferencia de totes aquestes flautes en el fet que el flabiol fa servir els cinc dits de la mà (en comptes dels tres que utilitzen les altres) per tapar forats.

El flabiol no es pot separar de cap manera del tamborí (que també pot ser un tambor, un tabal o un bombo). Tots dos junts, flabiol i tamborí, fan una unitat tímbrica i rítmica que sumen molt més que agafats per separat (i en tot cas, sempre t'estalvies un músic!).

Fem servir un flabiol sec (sense claus) fet per en Pau Orriols (que és qui surt a la foto) i un tambor model marroquí fet per l'Enric Martí.

Propostes didàctiques

Abans del concert:

Motiveu els nens i les nenes, desperteu-los la curiositat. Expliqueu-los què anireu a escoltar i a veure. Que compartiran el teatre o l'auditori amb altres nens. Que s'ha d'entrar al teatre o auditori tranquil·lament. Que no cal picar de mans mentre s'escolta música. Que els músics canten i toquen per al públic. Que al final de les cançons s'aplaudeix. Que un concert es gaudeix més si s'escolta en silenci. Remarqueu que el concert és de música tradicional i diferencieu-la d'altres músiques com la clàssica, el rock o el jazz... En definitiva: és interessant crear expectació.

En aquest espectacle, els diversos personatges que hi surten, ofereixen les seves cabòries seguint el format del monòleg. Us suggerim que proposeu aquest exercici a l'aula: que cada nen, cada nena, surti davant dels altres i, proposant, o no, un tema, expliqui el que li vingui de gust.

Tres de les cançons del concert, són molt populars: "La masovera", "Els tres tambors" i "El gall i la gallina". Estaria molt bé que les cantéssiu a la classe.

Després del concert:

Comenteu l'espectacle. S'han seguit bé les intervencions dels personatges? Què han entès? La Maria fa trampes amb el conte d'en Patufet: el manipula a la seva conveniència. Per què no feu el mateix amb altres contes populars? En Martí somnia despertar. Per què no proveu de fer el mateix, i en veu alta, havent marcat un petit guió de sortida... En Pau i la Laia es discuteixen a causa de l'esmorzar. Podeu comentar la importància de menjar adequadament i abandonar la pastisseria industrial. L'Alba recorda alguns jocs de falda. És fonamental el contacte entre les persones, adreçar-se i dedicar-se els uns als altres. Amb o sense cantarelles pel mig (tot i que la música, sempre ajuda). Recordeu i cançons i jocs de falda. Mai no ens fem prou grans com per poder-ne prescindir. En Marcel descobreix el món fascinant de l'escriptura. Les lletres dibuixen el nostre pensament i les paraules són els maons d'una casa. Jugueu amb les paraules. Paraules lletges, boniques, gruixudes, dolces... Totes són imprescindibles.

"Qui canta, els seus mals espanta" Sembla que va de baixa, això de cantar. Proposeu cantar. Escoltar cançons i cantar-ne. Inventeu cançons. Canvieu-li la lletra al "Sol solet" o a "La lluna, la pruna". No cal pujar a un escenari per cantar. Cantar és terapèutic i guareix el mal humor.

Recordeu i canteu les cançons de l'espectacle, o d'altres que us agradin. Mireu si s'ha seguit bé la història en cançons com ara "Els tres tambors".

Dibuixeu l'espectacle. Cadascú allò que més li hagi agradat. Feu comentar el dibuix.

Contacte i management:

972.68.80.07 i 629.38.61.30

samfainadecolors@samfainadecolors.cat

www.samfainadecolors.cat